

GLASOVA Panorama

KRANJ, 4. AVGUSTA 1962 — LETO II — ST. 30

Kolesa tečejo

Ovinki na cesti proti Vršču, ki jih sedaj tlakujejo, so bili brez delavcev. Takrat sem se spomnil, da je pred leti neki beograjski trgovec zapri trgovino sredi belega dne, da si je lahko ogledal nogometno tekmo. Na vrata je prilepil listek strankam v pojasnilo: »Pridem takoj!« Na ovinkih proti Vršču ni bilo nobenega pojasnila razen znaka: »Delo na cesti. Vedel sem, da so delavci že na vrhu. Kako podobni so si včasih ljudi.«

Za največjo kolesarsko dirko v naši državi se nismo začeli zanimati na Vršču, čeprav se je na Vršču odločalo o zmagovalcu tega napornega maratona na kolesih. To gorsko sedlo je že

nekaj let domena slovenskih kolesarjev, ki na tej gorski stezi njmajo tekmeca. Tudi letos tradicija ni bila izniverjena. »Gorska lokomotiva« — zmagovalec te naporne proge od Skoplja do Ljubljane — FRANC SKERLJ je privozil na Vršč drugi in s tem odločil končni vrstni red.

VRSIČ V VETRU

Vzpon kolesarjev na Vršč je bil podoben bikoborbi. Kolesarji so padali od utrujenosti. Množica avtomobilov, ki se je zbrala na vrhu, in številni gledavci so vedeli, da se bije odločilna bitka. Kolesarji so prihajali na cilj kot muhe, ki jih je zalotil prvi mraz. Bili so brez moči in utrujeni do onemoglosti. Toda utrujenost ni trajala dolgo. Se preden se je po

MODNA REVIIA JE V SEJEMSKIH DNEH PRIVLEKLA VECER ZA VECEROM STEVILNO OBCINSTVO NA OGLED NOVIH OBLEK IN KROJEV. NEKATERI SO PRISLI GLEDAT OBLEKE, DRUGI PA DEKLETA. NA SLIKI SKUPINA MANEKENK PRI PRAVAH ZA NASTOP. POROCILO O MODNI REVIII BERITE NA OSMI STRANI

ovinkih v dolino proti Kranjski gori začela spuščati dolga kača avtomobilov, so kolesarji prišli k sebi. Madžari so napravili vtis, kot da so prvič v planinah. Neprestano so slikali bližnje gorske vrhove. Italijanom je nagajalo vozilo, v katerega so se kot sardine zložili in se odpeljali s kolesi na strehi.

VERJEMI SVOJIM OCEM

S kolesarji so letos prvič odšle na pot tudi bledolice beograjske manekenke s slamenatimi klobukami na glavi. Slama je bila njihov zunanjji razpoznavni znak. Družbi razkazovalk oblek so se pridržali tudi pevci, med katerimi je izstopal zlasti Djordje Marjanović, ker je po-

vsod, kjer sem ga videl, jedel piščance. Ta zabavna skupina ni šla na pot s kolesi, ampak s sodobno opremljenim avtobusom, ki je imel tudi nekaj napisov, da so ljudje vedeli, da sodi med kolesarje. Manekenke so bile »dobre duše in so mahale iz avtobusa, če niso dremale v naslonjačih. Gorski zrak pa jih je bolj zdelal kot kolesarje vzpon na Vršč.«

NESREČEN FANT

Zgodba slovenskega kolesarja UKMARJA je vsem znana. Zaradi okvare na kolesu je moral odstopiti. Ker ni bilo kolesa in ker se je usoda s kolesarsko srečo tako čudno poigrala z njim (svoje rezervno kolo je nam-

reč odstopil že v Zagrebu nekemu mladincu, da je lahko nadaljeval vožnjo) je na Vršč privozil že z Vespo. V hotelu Razor v Kranjski gori je samo še gostil znance s pivom. Priovedoval je, da je takrat, ko je dobil okvaro v nenamerinem trčenju z belgijskim kolesarjem in trimutno prednostjo pred glavnou skupino potočil solze od razočaranja.

Med letošnjimi fanti, ki so prevozili težko pot od Skopja do Ljubljane, sta tudi Kranjčana JERNEJ KALAN in FRANC HVASTJA, ki sta mlada in neizkušena uspešno prestala ta ognjeni krt. Hvastja je bil med vsemi najmlajši kolesar na dirki.

ZDRAVKO TOMAŽEJ

SREČADJA Z LJUDMI

Vsem ljudem je več ali manj znano, po kakšnem ključu izbirajo dekleta za modno revijo. Kranj v tem ni bil izjema. Zbrali so dekleta, ki znajo hoditi. Med njimi je bila tudi Inge Obed, ki je letos prvič stopila na deske v vlogi manekenke.

● Kaj vam pomeni obleka in kakšen odnos imate do nje?

Obleko zelo cenim. Pazim nanjo, da jo imam čimdlje in da je čimdlje lepa.

Obleka na redi človeka

● Ali po vašem mnenju drži pregovor: »Obleka na redi človeka?«

Pregovor drži.

● Ali veste, kakšno obleko so nosili stari Slovani in katero tkanine so največ uporabljali?

Vem približno, kakšna je bila njihova obleka, uporabljali pa so največ platno.

● Kdo ima pri nas več okusa za oblačenje: moški ali ženske?

Zenske, ker imajo več možnosti, da se lepo oblačejo. Več načinov oblačenja pa je vzrok mnogih napak, ki jih pri oblačenju ženske delajo.

● Znano vam je najbrž, da imajo Kitajci enake kroje. Je to dobro ali slab?

Takšen način oblačenja ima dobre in slabe strani. Več je verjetno nezadovoljnežev, ki ne morejo zakriti svojih napak.

● Kdo je po vašem mnenju najlepše oblačen narod?

Pri ženskah Francozinje. Za moške pa ne bi vedela povediti. Tudi Jugoslovanke ne zaostajamo za povprečjem.

● Kakšne napake dela naša industrija oblek?

Krojijo preveč dolge in preširoke obleke. Drugače so pa naše tkanine dokaj kvalitetne.

ZDRAVKO TOMAŽEJ

VZDOLZ CESTIŠČA, PO KATEREM SO VOZILI KOLESARI, JE BILO MNOGO GLEDAVCEV, KI SÖ Z VELIKIM ZANIMANJEM SPREMILJALI DOGODEK NA CESTI. PO VAŠEH SO KMETJE PREKINILI DELO, V MESTIH PA SE JE NA PLOCNIKH ZBRALO VELIKO STEVILO LJUBITEV KOLESARSKEGA SPORTA

Med štirimi očmi

Zena ameriškega novinarja Pirsona, ki se je pred kratkim pogovarjal s Hruščevom, je zabeležila s tega srečanja nekaj zanimivih vtipov, ki jih v skrajšani obliki objavljamo. Reportaža je nastala v črnomorskem letovišču Sočiju, kjer se je takrat Hruščev mudil.

GLOBUS

• NACRT ZA OTROKE

Noben Kitajec ne more postati pred 26 leti oče in nobena Kitajka pred 23 leti mati. Ta sklep je sprejela kitajska vlada, da bi zaustavila hitro naravšanje prebivavstva. Do sedaj so namreč na Kitajskem vztrajno odbijali, da bi omejili število porodov. Kitajci so v svoji številčnosti videli premoč nad ostalim svetom. Omejitev porodov je v zvezi s prehrabreno krizo in štirimi slabimi žetvami zapovrstjo, s katerimi ne morejo več prehraniti celotnega prebivavstva.

• PRED SODIŠČEM ZA RADI SUŽENJSTVA

Prvič v tem stoletju se je pred ameriškim sodiščem zagovarjal neki farmar, ki je prekršil zakon o suženjstvu. Obtoženi je bil postavljen pred sodišče, ker je imel sedemčlansko mehiško družino stalno pod ključem. Mehican, ki mu je Američan obljudil izplačilo zasluga še po dveh letih, ni smel niti v cerkev niti v kino.

• KAZEN ZA SLABO KOSILO

Z veliko denarno kaznijo ali z dvomesečnim zaporom bodo kaznovali vsakega gospodarja, ki bo svoji služkinji postavil na mizo slabko kosilo, ki ga sam ne bo maral jesti. To določa novi avstrijski zakon za zaščito gospodinjskih pomočnic. Po novem zakonu bi morale imeti gospodinjske pomočnice isto hrano v želodcu kot gospodarji. Boj za izenačevanje želodev se je začel pri služkinjah.

• SLUŽBA ZA MAJHNA DEKLETA

Ker ima večina nizko raščenih deklev v Južni Ameriki odpor proti visokoraščenim dekletom s severa, je ameriško zunanje ministrstvo sklenilo, da bo v svoja veleposlanstva pošiljalo samo tajnice nizke rasti.

• ODŠKODNINA ZA IGRAVKO

Silvana Pampanini je dobila od rimskoga aristokrata Donna Umberta Visconti di Modrone odškodnino, ker jo je njegov pes ugriznil v nogo.

Razlog za naše potovanje v Sovjetsko zvezo je bil razgovor s sovjetskim premierom. Deževalo je, ko smo pristali na moskovskem letališču. Carinik nas je bežno pogledal. Vprašal je, če imamo tujo valuto. To je bilo vse. Vsi voditelji so bili zunaj Moskve. Mož je prišel v stik z Jurijem Zukovom, predsednikom komiteja za kulturne zveze s tujino. Zdelo se mu je, da ni veliko dosegel. Čez dva dni so nas poklicali na kosilo, kjer so bili najbolj znani ruski novinarji.

RAZGOVOR V SOČIJU

Hruščev je bil tisti čas na oddihu v Sočiju. Zvezeli smo, da bomo moralni odpotovati k Črnemu morju. Potovali smo z nekim starim letalom. Promet proti Črnemu morju je podoben prometu čez Atlantik in Zu-

NIKITA HRUŠČEV, ZNACILNA DRŽA V STEVILNIH GOVORIH

HRUŠČEV SI V SPREMSTVU SUSLOVA IN PRIRODOSLOVCA LISENKA OGLEDUJE POLJE NA NEKEM SOVIJETSKEM KOLHOZU.ZNANO JE, DA JE HRUŠČEV KONJICEK KMETIJSTVO

kov, vrhunski voditelj, se je mučil v stiski kot vsi drugi. Nihče ga ni poznal. V Sočiju nas je počakal Viktor Sudrev, mlajši človek, ki je spremjal Hruščeva na sestanku z Eisenhowerjem v Cape Davidu in na sestanek s Kennedyjem na Dunaju.

Napotili smo se v letovišče. Siroki ruski avtomobil se je kmalu zaustavil pred visokim zidom. Vrata nam je odprl človek, ki je bil podoben našim stražarjem. Ni smo se peljali še sto metrov in že smo zagledali Hruščeva na sprechodu po borovem gozdu. Izstopili smo in se pozdravili. Hruščev je imel na glavi slamnatí klobuk, ukrajinsko srajco iz belega platna z vezeninami in bele hlače. Videti je bilo, da njegeve male modre oči prodirajo skozi človeka, vendar se je smejal toplo in prijateljsko. Hruščev nas je vodil do plavalnega bazena in kopališča, rekoč, da je to najprimernejše mesto za razgovor, zakaj če bo razgovor postal preveč vroč lahko vsak skoči v vodo in se razhladi.

Po skoraj petih urah je bil razgovor končan. Že smo vstali, da bi se poslovili, ko je Hruščev predlagal, naj ostanemo še en dan, da bi se kopali. Pristavila sem, da pogrešam stvari in da bi stopila ponje. »Kaj še,« je dejal Hruščev, »vam bodo že prinesli.« Sli smo profi kopališču ob morju. Med potjo nam je Nikita pripovedoval, kako je v mladosti zamudil priložnost, da bi se naučil plavati, ker je moral delati v rudniku. Toda odkar je zvedel, da tudi mister MacLoy, pomočnik predsednika Kennedyja za razrožitev, ne plava, nima več takšnega strahu.

NIKITA HRUŠČEV, ZNACILNA DRŽA V STEVILNIH GOVORIH

KOPANJE V MORJU

Bil je skoraj mrak. Morje je je bilo toplo. Plavali smo počasi. Hruščev nam je sledil z gumijastim pasom. Neko letalo je preletelo nad nami. »Ne verjamem, da je U-2,« je dejal Hruščev.

Med našim bivanjem je bil povsod popoln mir. Nikjer nismo slišali telefona, nobenih strank ni sprejemal in nihče ni odšel.

Med kosiom smo nenašli zasliljali neko grmenje. Hruščev je dejal, da to najbrž prihaja iz ameriškega oporišča v Turčiji, ki leži na drugi strani morja. »Zdaj imajo najbrž vaje.«

»Niste zaradi tega zaskrbljenci?« — sem vprašala.

»Ne, nisem. Vojne ne bo.«

Ne spominjam se več, kolikor je ponovil, da vojne ne bo. Videti je bilo, da res tako misli. Povedal mi je, zakaj je sezul čevelj v palaci OZN. V nekem trenutku je med svojim govorom udaril s pestjo po govorniškem odtu in pri tem razbil uro. To ga je razjezilo. In vejetno je zaradi tega sezul čevelj. Plešasti španski veleposlanik, ki je sedel pred njim, je pripovedoval Hruščev, se je prestrail, da ga ne bi zadel v glavo.

Povedali smo mu, da smo bili presenečeni v neki ruski šoli in da v Ameriki vsi mislimo, da je rusko šolstvo boljše od ameriškega.

»Ne mislim, da je naše šolstvo tako dobro, ker se vedno poskušamo veliko spremeniti. Največja spremembra v našem šolstvu bo, ko bodo otroci od osemletke do fakultete moralni vzporedno z učenjem tudi delati. Tako se bodo vsi privadili dela.«

Drugi dan smo se poslovili z besedami, ki se jih bom vedno spominjala. Hruščev je dejal: »Ko bi ameriški in ruski narod postala drug

drugemu prijatelju, če bi skušaj podpisali mirovno pogodbo in ostali prijatelji, nikoli ne bi bilo več vojne. Tako nihče ne bi upal začeti z vojno.«

Rekli so

• Tyditve, da so atomski poskusi boljši od atomske vojne, so labko tolazba samo za ljudi, ki ne vidijo dalje od svojega nosu.

Bertrand Russell, britanski filozof

• Graditi zaklonišča proti atomskim bombam — pomeni toliko kot graditi drage množične grobnice. V atomski vojni ima malo kdo upanje, da jo preživi v atomskih zakloniščih in zmanj njih.

Maršal Malinovski, sovjetski obrambni minister

• Diplomati, ki se ukvarjajo z razgovori o razrožitvi in prenehanju jedrskih poskusov, imajo najtežje delo, odkar vemo za diplomacijo. Njihov uspeh v pogajanjih bi lahko pomenil konec vseh upov v boljše življenje ljudi na našem planetu.

Walter Lippmann, ameriški novinar

• Alžir bo služil za primer v miru in delu.

Ben Jusef Benheda, predsednik začasne alžirske vlade

• Ko si prišel na svet, si joškal in vsi okrog tebe so se veselili. Ko boš odhajal s tega sveta, stori tako, da bodo vsi jokali, ti pa se boš smejal.

Lev Tolstoj, ruski pisatelj

• Nobena starost ni tako strašna kot strah pred starostjo.

Neznani avtor

• Kaj mislim o novi filmski strijelj? Bil sem pobudnik novega vala že pred 30 leti, ko so današnji mladi režiserji še ležali v plenicah.

Alfred Hitchcock, filmski režiser

• Televizija je rešila več zakonov od moderne zakonske psihologije.

Nemški filmski igralec

Ni več pravih sejmov

Morda se ne strinjate s mamice ali pa močnejše po tem in boste rekli: Kako stave, ustaviš se na streliscu sitnosti se je spremenilo v Gregorčičevi ulici — slišiš popevke iz zvočnikov in iz sili ni da bi govoril, ostal je samo še simpatičen človek. Odšla sta.

Ni več pravega vremena, ni več pravih poštenjakov, ni več pravih politikov, ni več pravih žemelj, ni več pravih poletij, ni več pravih...

CE DOBITE NA KROZNIK NAMESTO SEDEM CEVAPCICEV SAMO SEST, ALI PA PET, SI TEGA NE ŽENITE PREVEC K SRCU. BOG JE NAJPREJ SEBI BRADO USTVARIL. TO VEDO TUDI GOSTINCI. TOLAZI NAJ VAS TALE PREGOVOR: »NI VEDNO SLABO, CE VAS BOLI GLAVA, TO JE NAJBOLJSI DOKAZ, DA IMATE GLAVO. SEVEDA, CE VAS GLAVA NE BOLI OD SLABEGA VINA.

Tako nekako govorijo ljudje, pa tudi zapisal je nekdo že nekaj takega ali podobnega, mi pa bi lahko tu zapisali:

ni več pravih sejmov.

Da ne bi bili krivični, se omejimo v tej oceni samo na zabavno življenje, ki se odvija v večerih na odprttem razstavljenem prostoru. Od zabavnega programa, ki je bil letos objavljen celo z lepkimi, je moč slišati samo popevke (sicer pa je res, da so bile samo te obljudljene), če pa nas to lahko zabava, je pa veliko vprašanje. Sploh minjava letošnji sejem v znamenju popevk. Ko si ogleduješ razstavljeni predmete, poslušaš popevke po glavnih zvočnikih, ko prideš na razstavni prostor Iskre, slišiš poslušaš popevke po glavnih zvočnikov in iz njihovega lastnega vira; greš na modno revijo, slišiš popevko, ki ti jo zapoje manekenka Rina, oblečena v model za bodoče

»Plačal še nisem!« Tisto o popevki iz zvočnikov in iz radia, ki je na streliscu, zvezcer na zabavišču popevke, sredi nedeljskega popoldneva — ta zapoje dve popevki (eno v angleščini); hodiš po cesti srečavaš ljudi, ki se vračajo s sejma in brundajo popevke, na sejmu si lahko kupiš tudi ploščo s priljubljeno popevko...

• CLOVEK MORA S SILO• — ALI SRCE PSICKA FIDELKA

Ce bi mi rekli, naj ga ocenim na oko, bi dejal, da je odločen in simpatičen človek. Sedel je pri mizi in natakarica mu je pravkar prinesla veliko pivo.

»Manjka ga tri prste!« je zinil. Tisto o odločnosti se je spremenilo v sitnost.

»Nisem ga sama točila!« ali nekaj podobnega je zadrgnjala, ga odnesla in ga seveda dolgo ni prinesla.

»Mislimo, če sem kmet, da je zame vse dobro!« Prisedel sem, ne da bi kaj rekel.

»Clovek mora s silo, veste, drugače ne dobi ničesar! Sicer pa sploh nimajo več pravega piva!«

No, tudi tega ni več pravega, pomislim.

»Reve, nikoli ničesar ne dosežejo. Verjmite mi, treba je s silo!« — nadaljuje.

Nenadoma je zrasla pred nama močna ženska. Bilo je takoj jasno, da pripada možu, s katerim sem govoril, ali še bolje, da on pripada njej. Nekaj oblastnega je imela v obrazu, kot vse ženske, ki pridejo po moža v gostilno.

Ljudje imajo lahko srce ti po glavnem zvočniku kar na lepem posredujejo intervju z otrokom, ki hodi v tretji razred osnovne šole in — ta zapoje dve popevki (eno v angleščini); hodiš po cesti srečavaš ljudi, ki se vračajo s sejma in brundajo popevke, na sejmu si lahko kupiš tudi ploščo s priljubljeno popevko...

Ljudje imajo lahko srce Aleksandra Velikega ali psička Fidelka, pravi Dostoevski. Ta je imel srce psička Fidelka.

NOCOJ VELIKI FINALE...

Ranj sicer še nima svojega festivala zabavnih melodij, vendar bi tovrstna prireditve prav gotovo našla ugodna tla med mladino industrijske gorenjske metropole (pa tudi med starejšimi). To so nedvomno dokazali trije večeri zabavnih melodij, ki smo jim bili doslej priča na zabaviščnem prostoru Gorenjskega sejma. Ideja je vsekakor »izvirna in zanimiva«. Najbolj nadarjeni pevci z raznih televizijskih in radijskih oddaj (priljubljenih), nastopajo v treh skupinah, nočjo pa bodo nastopili v tekmovalju za pravaka najboljši iz vsake skupine. Ali bo to Jure Kocet ali Jože Zagar ali kdo drug — to je vprašanje, ki najbolj zanima obiskovance večernega programa na sejmišču. In prav je tako, saj so ti mladi talenti pokazali »veliko mero zmožnosti, čustva, melodičnosti, znanja jezikov, lahko bi rekel povezanosti z domačem, predvsem pa temperamento in originalnosti.« Priznati moramo, da so imeli težko nalogo, saj so bili poslušavci navajeni lani »dobro znanega in priznanega« pevca, ki se že dalj časa mudi v Sloveniji, — Nina Robića in priznati moramo tudi, da so jo rešili večini v zadovoljstvo, saj ploskanja kar ni in ni konec in pevci

GORENJSKI SEJEM JE VZEL V ZAKUP TUDI TWIST. LJUDJE NAJBRŽ NISO STALI V VRSTI, KO SO DELILI PAMET, SICER NA PLESISCU NE BI BILO MED NJIMI TAKSNIH RAZLIK. ZNANOST JE 2E PRED GORENJSKIM SEJMOVOM DOGNALA, DA SE JE CLOVEK RAZVIL IZ OPIČE. PRIZOR NA PLESISCU SAMO ZNOVA POTRJUJE, DA SO VSI DVOMI ODVEC

morajo najbolj »uspele stvarite« celo ponavljati. Sem ter tja je morda opaziti tudi kak kisel obraz po vsem tem, vendar tako redko, da ni omembe vredno. Torej nočjo vsi ljubitelji zabavne glasbe, lepih melodij in predvsem mladina na Gorenjski sejem, kjer se bo v velikem finalnem tekmovalju odločalo o najboljšem.

TO LETO BREZ MISTIKOV...

Letošnji sejem bo mini brez standardnih sprememb. Začuda se v Kranju ni ustavil noben hipnotizer s svojo katalipsijo, sugestijo itd., noben »clovek od gume«, niti kakšen mistik, pa tudi izizzavaca smrti na motoristični stezi smrtonosnih ovinkov ni bilo. Da pa bi ne ostali povsem brez tega, je med obema deloma sejma v dneh zadnjih priprav le prisotno cirkuski voz, kjer zdaj lahko za nekaj desetakov vržete tri cunaste žoge v kup konserv in dobite (seveda če jih spravite na tla — konzerve namreč) vrč za vodo ali »odstrelite« rožo ali pa celo obesek za okrog vrata. Vse to za nekaj desetakov, in to danes, ko je vse tako drago! Kaj hočete, za ljubi kruhek...

LETOS TUDI ANGLEZI

Na letošnjem sejmu razstavljajo v posebnih oddelkih tudi Anglezi. Vsekakor je zanimivo priponiti s tem v zvezi še to, da se je prevajavcu angleških pripisov k razstavljenim predmetom posrečilo tudi tole: pod bronastim odlikom Churchillove glave piše Churchill, kot ga je naslikal angleški slikar.

CE BI IMELI »KRANJI MOŽJE« POSLOVNO ZILICO, BI 2E ZDAVNAJ MORALI ORGANIZIRATI TUDI SEJEM PIJANCEV. DOBRIH VZORCEV, DA BI TAKSEN SEJEM TUDI V KOMERCIALNEM POGLEDU USPEL, JE NIC KOLIKO. SAMO »SEJEM PIJANCEV« BI MORAL BITI V BLIŽINI ŽIVALSKEGA VRTA

NEULOVljive podmornice

Najmodernejše podmornice so s svojimi sposobnostmi prekosile sredstva za njihovo odkrivanje in uničevanje

Konstruktorji podmornic in konstruktorji naprav za njihovo odkrivanje in uničevanje od nekaj let tekujojo med seboj. Zdaj prednjačijo eni — zdaj spet drugi; trenutno je premoč podmornic očitna.

Včasih je bila glavna in edina značilnost podmornic, da so se lahko na nekaj časa potopile in se tako skrile pred zasedovavci ali jih presenetile. Sodobne podmornice pa so prave podmorniske ladje. Majhna kapaciteta akumulatorjev v starih podmornicah ni dovoljevala dolgega zadrževanja pod vodo, uporaba atomskih pogonskih sile dovoljuje neomejeno dolgo potovanje. Dolžino sedaj določa predvsem sposobnost posadke, da vzdrži dolgo plovbo in dopolnjevanje zaloge municije.

Ameriške podmornice so lahko pod vodo od 60 do 80 dni. Če je njihovo oskrbovanje dobro urejeno, podmornice lahko neomejeno dolgo delujejo neodvisno od svojih baz. Skoraj trikrat se je povečala tudi globina, do katere se lahko podmornice potopijo. Zato mnoge naprave, ki so bile predvidene za borbo z navadnimi podmornicami, postajajo neuporabne. Boj otežuje tudi uspešno dušenje šumov, ki jih povzročajo podmornice in ki so sicer osnova za njihovo iskanje.

Včasih so se morale podmornice popolnoma približati objektu, ki so ga želele napasti, sedaj pa s pomočjo raket napadajo sovražnika na velike razdalje. Zahvaljujoč novim vrstam orožja z atomskim polnjenjem, ni potrebno niti točno merjenje na cilj.

No, kljub temu podmornice le niso neuničljive. Tudi v

Izpopolnjevanje sredstev za njihovo uničevanje vlagajo velike napore. Izpopolnjujejo se sredstva za njihovo iskanje, ustrezno orožje, protipodmorniške ladje in letala. Posebna pozornost je posvečena iznajdbam naprav za odkrivanje podmornic na čimvejjo razdaljo, ker je obvezno njihova borba proti njim brezuspešna.

Od teh sredstev so najbolj

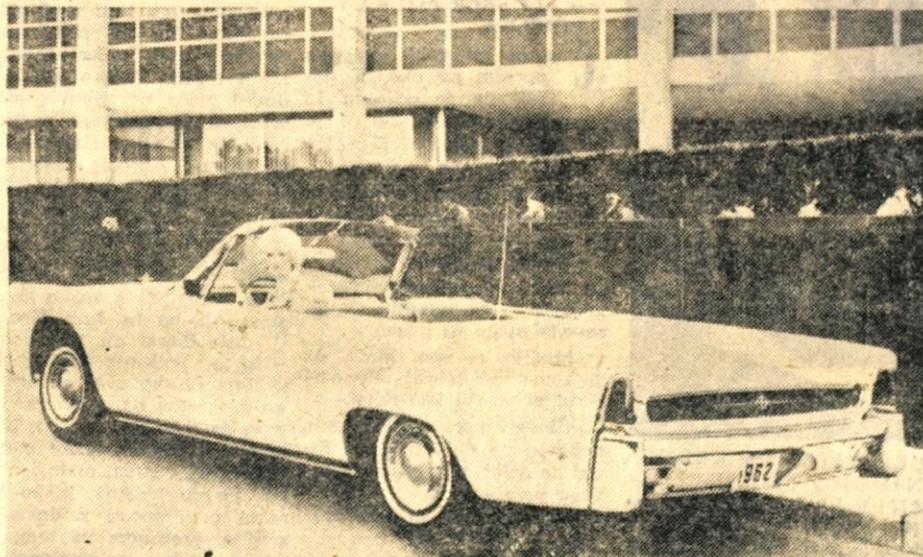
učinkovite podvodne prisluškovalne naprave. V zadnjih nekaj letih pa raziskujejo tudi učinek aparatov, katerih delovanje je zasnovano na uporabi infra-rdečih žarkov, na bioloških spremembah, ki jih podmornica povzroča v svoji okolini, na radioaktivnih lastnostih, na spremembah v kemijski sestavi vode, ki ostaja za podmornico, na spremembah hidrodinamičnega

pritiska in drugem. S temi aparati niso bili doseženi vidnejši uspehi. Daljina, na katero je mogoče odkriti podmornico, se je od zadnje vojne povečala za desetkrat.

Po mnenju strokovnjakov v ZDA je v sodobnih pogojih pomorske borbe najbolj učinkovito sredstvo za iskanje in uničevanje podmornic univerzalna podmornica. V ZDA izdelujejo ustreerne atomske podmornice, ki so najhitrejše, dosežejo največjo globino in imajo poseben aparat za odkrivanje sovražnika na velike razdalje.

FORD - COUNTRY SQUIRE

LINCOLN CONTINENTAL

NAS ROJAK JANKO ROGELJ, KI SE JE PRED KRATKIM MUDIL V DOMOVINI, ZIVI PA STALNO NA DRUGI STRANI ATLANTIKA, JE POVEDAL, DA PRI NAS NI POGRESAL AVTOMOBILA, AMPAK TELEFON. ZA AMERICANA JE SKORAJ NEMOGOCE, DA BI ŽIVEL BREZ TELEFONA IN AVTOMOBILA. TO VEDO TUDI AMERISKE TOVARNE AVTOMOBILOV, KI SPRETNO IZKORISCAJO SLABE STRANI AMERISKEGA ZNACAJA. NA SLIKI NOVI MODEL CESTNE KRIŽARKE LINCOLN CONTINENTAL

ZANIMIVOSTI

• **ZELEZNICE KOT BLISK**
Zahodnonemške železnice nameravajo povečati hitrost električnih vlakov na glavnih progah. Konec leta bi nemške železnice rade povečale hitrost na 200 km na uro. Prve poskuse so napravili že v juniju meseca, ko je »Rheingold Express« začel voziti s hitrostjo 160 km na uro, kar pomeni 20 km več kot prej. Povprečna hitrost vlaka na progi Amsterdam-Köln-Basel znaša zdaj okoli 110 km na uro na vsej progi.

• REZEROVAR VODE

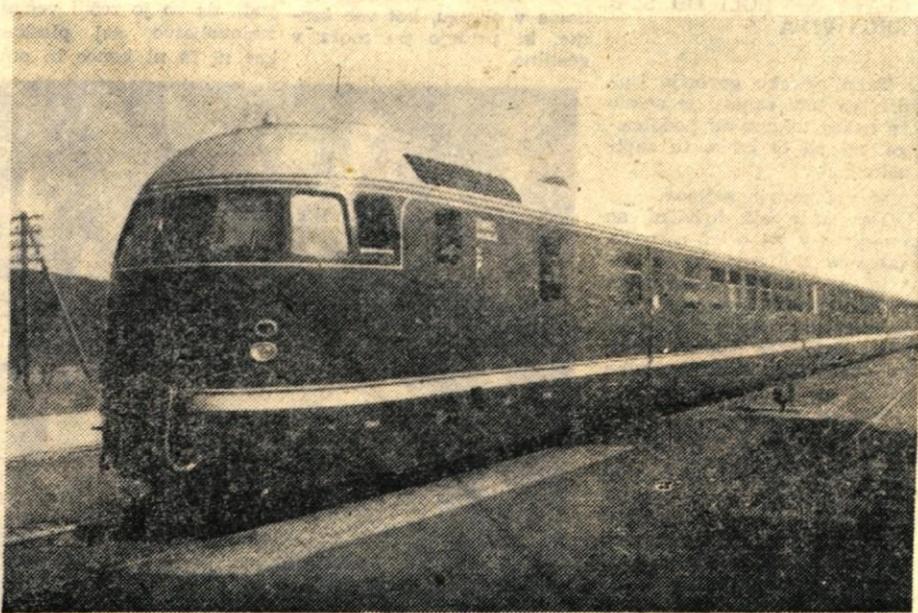
V Uzbekistanu so odkrili ogromni rezervoar vode pod zemljo. V tem podzemeljskem rezervoarju je okoli 3 milijarde kub. metrov vode, kar je nekaj več, kot je voda v vseh umetnih rezervoarjih v tej sušni pokrajini, kjer gojijo največ bombaž.

Po načrtu strokovnjakov so kolhozniki že začeli graditi daljnoveze za svoje plantaze bombaža, južnega sadja in vinograda. Posebne skupine so začele z vrtanjem in postavljanjem črpalnih cevi.

• **TELEFONI V LETALIH**
Ena največjih svetovnih letalskih družb - ameriško podjetje »Trans World Airlines« je uvedla telefonsko zvezo v vseh svojih letalih, ki letijo nad ameriškim ozemljem. Potniki bodo lahko govorili s svojimi sorodniki in prijatelji na zemlji. Sprva bodo potniki lahko govorili z vzhodnim delom dežele, pozneje pa bodo zvezo razširili tudi na zahod. Telefonsko zvezo z letal nameravajo pozneje vzpostaviti tudi z Evropo.

• NAJVIŠJA ŽELEZNŠKA POSTAJA NA SVETU

Železniško progo na Jungfrau bodo kmalu podaljšali prav do vrha te švicarske planine. Novi del proge (s 6-odstotnim vzponom) bo omogočil promet z malimi vagoni. Po progi se bo lahko prišlo na vrh Mathilde, ki je visok 4040 metrov. Končna železniška postaja bo zgrajena v skali, 118 metrov nižje od vrha. Nekoč je vzpon na Jungfrau bil podvig, ki so ga zmagli samo dobri alpinisti, danes pa postaja običajen izlet — vse zaradi napredka tehnik.

NEKAKO ŽELEZNICE IMAJO V NAČRTU NOVI PODVIG. V NEKAKH LETIH NAMERAVAJO HITROST NA ŽELEZNICI TAKO POVEČATI, DA BODO POTNIKI POTOVALI S HITROSTJO 200 km NA URO. PRVI NAPAD SO ŽE NAPRAVILI NA PROGI KÖLN-BASEL. NA SLIKI MOTORNÍ VLAK ZAHODNONEMSKE ŽELEZNICE

Beg v Hitlerjevem dariju

Portugalski pesnik Miguel Francisco je po 21 letih zapora pobegnil iz temnice v oklopnji limuzini, ki jo je diktatorju Salazarju podaril Hitler

Eden največjih portugalskih pesnikov Francisco je v Salazarjevih temnicah preživel 21 let, deset let pa je živel v ilegalni. Po dramatičnem begu iz trdnjave Kascaias je pribrežal v Moskvo.

BEG IZ MUČILNICE

Miguel Francisco je sedaj star 53 let. Izuci se je za čevljarja in se je zelo rano vključil v revolucionarno gibanje. Prvkrat so ga ujeli 1938. leta. Po letu dne zapora mu je uspelo pobegniti, vendar ga je policija našla in ga poslala v kontradijsko taborišče Tarafal v Afriki. Tu je preživel sedem let, v neznojnem malaričnem podnebju, ob pomijah, z verigami na rokah, vsak dan tepen. V tem taborišču so zaradi težkih razmer in nečloveških naporov pri raznih suženjekih delih umrli mnogi portugalski pisatelji, znanstveniki, umetniki in revolucionarji. Veliki portugalski pesnik je poskusil pobegniti.

POLKOVNIK JORGE JACOBSON, UPRAVNIK MUZEJA V KOPENHAGENU, KJER SO RAZSTAVLJENE STEVILNE NENAVADNE IZNAJDJE JE SAM IZNASEL NEKAJ PODOBNEGA. IZUMIL JE NAPRAVO, KT OMOGOCA, DA SE PIVO LAJKO PIJE BREZ DA BI SE DOTAKNILI KOZARCA S PRSTI, NI PA JASNO, CEMU NAJ BI TA NAPRAVA SLUŽILA

celicami, v katerih že leta životari cvet inteligence portugalskega naroda.

BEG S STRAŽARJEM

Tam se je s posebnimi znaki spoprijatevil z enajstimi revolucionarji in skupaj z njimi skoval načrt za beg. Za pomoč so pridobili tudi starega stražarja. Dolge tedne so proučevali razporeditev straž, njihovo menjava in druge pomembne podatke. Z velikimi težavami so si pridobili masko s kloroformom in je nekega dne pri kosilu uspeli natakniti na glavo stražarju v jedilnici. Ko so opravili z njim, so se preplazili preko prvrega dvorišča, zakaj straž je imela nalog, da strelja na vsakogar, ki hodi tam brez spremstva. Preko visokega zidu so si pomagali z vrvjo. Beg je trajal okoli 60 minut. Tudi stari stražar je šel z njimi.

Samo dve uri po tem so se po vsej Portugalski razkroili policiji in vojaki in prekrili vsa pota, železniške postaje in pristanišča. Salazar je ukazal, naj se begunci za vsako ceno polovijo. Vse je bilo zaman. Illegalne organizacije so dobro poškrbele za svoje tovariše. Le Francisco je po krajšem času spet trdnjavi je temnica s tisoč padel v roke policije.

HITLERJEVO DARIO
D a ne bi nadaljevali z delom na »znanem teenu« so ga zapri v drugo trdnjavo. V času dolgoletnega bivanja v zapornišču je Francisco zelo izobražil. Veliko je bral in se spoznal z mnogimi izobraženimi ljudmi, ki so životali po Salazarjevih temnicah. Tako se je prebudil tudi njegov pesniški talent in postal je najbolj znano ime portugalskega pesništva.

Zadnjikrat je pobegnil z osmimi tovarisi, in to v oklopnji limuzini, ki jo je Hitler podaril Salazarju. Ko je Salazar obiskal to trdnjavo, se je limuzina pokvarila, zato jo je pustil v garaži trdnjave, ne da bi še kaj menil zanjo. V nekaj mesecih jo je mehanik - Šofer Ramosc, ki je bil tudi med zaporniki, uspel skrivoma popraviti.

Tega pomembnega dne so se jetniki sprejali z rokami na hrbitu po dvorišču. Čakali so na trenutek, ko se bodo vrata dvorišča odprla in se bodo pripeljali karmeni s policiji. To so kmalu dož

kali. Ramosc je stekel v garažo, vžgal motor in zapeljal na dvorišče. Hitro so vskočili še ostali in združili mimo presenečenih policajev skozi zaprta lesena vrata, ki jih je oklopnik zlahka predril. Ogenj iz avtomatskega orožja je bil neučinkovit. Lesena so prav tako zdrobljena. Druga - železna vrata so bila na sredo odprta, tretja - Ko so policaji pohitili k svetim vozilom, da bi se odpreli za ubežniki, so preostali zaporniki začeli uničevati vse, kar so mogli, in z golimi rokami napadati policaje. Odvzemali so jim orožje in nastala je nepopisna zmenda. Dežurni so poklicno pomoci, da spet napravijo red v trdnjavi in pozabili obvestiti okoliške policijske postaje, da je na poti avto z ubežniki. Tako so ti srečno zbežali v planine.

Tudi temu begu je sledil nepopisni teror, ki so mu bili podvrženi mnogi znanstveniki, univerzitetni profesorji in književniki. Med njimi je bil tudi lanskoletni kandidat za Nobelovo nagrado - Avelino Ribeiro, avtor romana »Kadar zavija volva«.

Petrolejski škandal

V Teksasu so odkrili milijarderje - tatove „črnega zlata“

Teksas je dežela petroleja že od leta 1901 naprej, ko so zavrtali prvo veliko cev v bogato vrtino, iz katere so v prvih desetih dneh načrpal 170 milijonov litrov dragocene tekočine. Od tedaj naprej vrtalni stroji niso več dmirovali in niso pustili pri miru niti kvadratnega metra zemlje. Črpalkse dvigajo na dvoriščih hiš in na golf-igriščih. Samo v mestu Kielgorjih je več kot 4 tisoč.

A povrnimo se h krajam. Dogajajo se zelo enostavno. Prevarantje, ki se imajo namen okoristiti na tuj račun, rabili, da so zatrlj orjaški požar petrolejskega izvora v bližini

mestu Conro. Skozi cevi so dovajali blato in vodo v sredisce požara. Večine današnjih tatov, med katerimi je tudi nekaj milijarderjev, so zelo velike. Zmožni so zadeći cilj in krasiti sosedu celo na daljavo 2 kilometrov.

Od začetka letošnjega leta, ko so začeli iskati tatove petroleja, pa do sedaj, so našli okoli 50 ilegalnih vrtin, 14 pa so jih njihovi lastniki že sami zasuli, ker so videli, da bodo sicer odkriti. Za prestopnike so predvidene visokonaznane kazni, ki lahko dosežejo

REDKE SO DRUŽINE, KJER BI SEDELO OKOLI MIZE 25 LJUDI. SI LAHKO ZAMISLITE STANOVANJE, KJER BI STANOVALA TAKO VELIKA DRUŽINA? CEPRAVIMA HSA OROŽNIKA MEURICHYJA 17 SOB JE PRI NJIH VEDNO STISKA. PA SE NEKAJ JE VAŽNO. PRAVIJO, DA NA NIZOZEMSKEM NI BOLJ SRECNE DRUŽINE KOT JE TA S 25 DRUŽINSKIMI CLANI

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6.7., 8.10., 12.13., 15., 17., 22., 23., 24. ur ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. ur ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA - 11. avgusta

8.05 Poštarek v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Med pesmimi Antona Lajovica
8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
9.10 Zabavni kaleidoskop
9.40 Pesmi in prirede Emila Adamčiča
10.10 Od tod in ondod
11.00 Arije iz "Kneza Igorja"
11.30 Zabavna roulette
12.05 Trio Slavka Avsenika
12.15 Kmetijski nasveti - ing. Tone Zore: Problematika pitanja govedi v organiziranih pitališčih
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Nekaj popularnih melodij z orkestrom Philharmonia
14.00 Glasbeni omnibus
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Malo instrumentov - veliko glasbe
15.40 Miniaturni portret Ubala Vrabca
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Napevi
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Pesmi raznih narodov
18.20 Koncert za klavir in orkester
18.45 Naši potopniki na tujem
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Želimo vam prijetno zabavo

NEDELJA - 12. avgusta

6.00 S sprejemnikom na dopust
6.30 Napotki za turiste
8.00 Mladinska radijska igra
8.40 Dve orkestralni skladbi za mlade poslušavce
8.55 Vedi intermezzo
9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
10.00 Se pomnite tovariši
10.30 Operna matinéja
11.30 Filmski festival v Puli
11.50 Melodije za dober tek
12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo - I.
13.30 Za našo vas
14.00 Zbor Donskih kozakov
14.15 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo - II.
15.15 Hiti prsti
15.30 Popoldne pri Chopinu
16.00 Humoreska tega tedna
16.20 Melodije za nedeljsko popoldne
17.05 Sportna nedelja
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Vaša pesem - vaša melodija
21.00 Trije skladatelji - tri obletnice

22.15 Posnetki III. jugoslovenskega jazz festivala Bled 1962

23.05 S plesno glasbo v novi teden

PONEDELJEK - 13. avgusta

8.05 Narodne pesmi iz Vojvodine
8.20 Trirat pet
8.35 Dva ansambelska prizora iz opere Cavalleria
8.41 Pihalni orkester JLA
10.15 Od tod in ondod
11.00 Košček Svedske
11.15 Lezginka
11.25 Dve plati postave - 3. epizoda
12.05 V narodnem tonu
12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Erik Insel: Ing. Jože Verbič: O silaži in siliranju
13.30 Dva ansambelska prizora iz opere Cavalleria
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditev dneva
14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Od kola do kola
15.30 V torek nasvidenje
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Iz romantične glasbene literature
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Rossini in brivec iz Seville
18.45 Iz naših kolektivov
18.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
19.10 Veseli počitnici
19.25 Znameniti operni zbori
19.30 Poje Mariborski komorni zbor
18.45 S knjižnega trga
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe
20.30 Radijska igra
21.46 Komorni intermezzo
22.15 Dve simfonični pesnični iz jugoslovenske glasbe
22.50 Majhni zabavni ansambl
23.05 Vsem vam, ki nas še poslušate

8.55 Za mlade radiovednež
9.25 Melodije raznih dežel

9.45 Slikovne skladbe za violinino in klarinet

10.15 Od tod in ondod

11.00 Koncert za violinino

11.30 Naši zabavni kaleidoskop

12.05 Božo in Miško pojeta

12.15 Kmetijski nasveti - Ing. Jože Bevec:

Umetno sušenje mlade živalske krme za potrebe našega Agrokombinata

12.25 Melodije ob 12.25

13.30 Pianist Leonard Pannario z novimi posnetki

13.52 Igra violinist Edvard Grac

14.05 Glasbeni omnibus

14.30 Prireditev dneva

14.35 Pesni in plesi jugoslovenskih narodov

15.20 Poje moderni vokalni ansambl

15.40 Literarni sprehod

16.00 Vsak dan za vas

17.05 Arije skozi stoletja

18.00 Aktualnosti doma in v svetu

18.10 Trije skladatelji zabavne glasbe

18.45 Novo v znanosti

19.00 Glasbene razglednice

20.00 Z letošnjega dubrovniškega festivala

20.45 Kulturni globus

22.15 -Sence- pod reflektorjem

22.50 Literarni nocturno

23.05 Melodija, ples in jazz

20.00 Tri Hatzejeve rapsodije

8.25 Zabavni kaleidoskop

8.55 Počitniško popotovanje od strani do strani

9.10 Z Madžarskega na Balkan

CETRTEK - 16. avgusta

8.05 Iz čeških glasbenih logov
8.30 Petnajst minut s triom Dorka Skoberneta
9.41 Pihalni orkester JLA
10.15 Od tod in ondod
11.00 Košček Svedske
11.15 Lezginka
11.25 Dve plati postave - 3. epizoda
12.05 Melodije ob 12.25
13.30 Slovenski pevci v Verdijevih operah
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditev dneva
14.35 Zabavna glasba
15.20 Napotki za turiste
15.25 Glasbena medigrad
15.30 Pri dveh slovenskih skladateljih
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Solist tega tedna
17.40 Orkester Max Greger in pevec Vladimir Trošin
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Rossini in brivec iz Seville
18.45 Iz naših kolektivov
18.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
19.10 Veseli počitnici
19.25 Znameniti operni zbori
19.30 Poje Mariborski komorni zbor
18.45 S knjižnega trga
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe
20.30 Radijska igra
21.46 Komorni intermezzo
22.15 Dve simfonični pesnični iz jugoslovenske glasbe
22.50 Majhni zabavni ansambl
23.05 Vsem vam, ki nas še poslušate

PETEK - 17. avgusta

12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Slovenski pevci v Verdijevih operah
14.05 Glasbeni omnibus
14.30 Prireditev dneva
14.35 Zabavna glasba
15.20 Napotki za turiste
15.25 Glasbena medigrad
15.30 Pri dveh slovenskih skladateljih
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Solist tega tedna
17.40 Orkester Max Greger in pevec Vladimir Trošin
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Rossini in brivec iz Seville
18.45 Iz naših kolektivov
18.55 Počitniško popotovanje od strani do strani
19.10 Veseli počitnici
19.25 Znameniti operni zbori
19.30 Poje Mariborski komorni zbor
18.45 S knjižnega trga
19.05 Glasbene razglednice
20.00 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe
20.30 Radijska igra
21.46 Komorni intermezzo
22.15 Dve simfonični pesnični iz jugoslovenske glasbe
22.50 Majhni zabavni ansambl
23.05 Vsem vam, ki nas še poslušate

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

RTV Ljubljana

20.00 Izleti v deželo samospovedov
20.45 Portret v miniaturi
21.00 Stare in nove plesne melodije
21.30 Glasbena oddaja

PETEK - 17. avgusta

JTV
20.20 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.20 Dokumentarni film
RTV Beograd
20.40 Igrani film

REVIJA naših želja

Modeli z obešalnikov v konfekcijskih trgovinah — Za moške poglede in ženske skomine — Kaj bomo res lahko vse to kupili?

»Uh, še strip teasa bi se naveličal, če bi toliko časa trajal,« je očitno zdolgočasen in zaspan tožil eden izmed obiskovancev kranjske moderne revije po njenem zaključku. Poudarjam, da je bilo obiskovavec in ne obiskovavka, zakaj ni bilo mogoče opaziti, da bi kateri izmed predstavnice ženskega spola (bile so seveda v veliki večini) skoraj dvo in pol urno razkazovanje modelov začelo presedati. Sicer pa kaj takega sploh ne bi bilo v skladu s priznano žensko radovednostjo in željo — spoznati čim več novih modnih domislic v tkaninah in krojih, ki jih je mogoče slej ko preporabiti v korist svoje gar-

derobe. Ce pa ti na reviji robešalnika, s katerega lahko zem tegu še pokažejo pot do snameš izbrano obleko (plačaš) in jo odneses domov, je pa še toliko bolje.

V tem reviji nimamo kaj očitati. Prišlo mi je na misel, da bi bilo vredno v priprave začeti vložiti še nekoliko več napora in pripisati na spremni listek modelov še njihovo ceno, (od 120 prikazanih modelov se je s tem zares pomembnim podatkom postavljal le izredno skromna peščica). Tako morda ne bi bilo toliko žalostnih priponb: »No ja, dobro je, če človek malo pogleda, kupovali tako ne bomo, ker je za nas tako ali tako predrago.« Po vseh uveljavljenih pravilih ekonomike bi namreč konfekcijska oblačila morala biti cenejša od šivanih po meri.

Menim, da je sicer revija zelo dobra. Spet je veliko boljša od pretekle. Pri njej sodelujejo vsa konfekcijska podjetja, katerih izdelke srečujemo po trgovinah na Gorenjskem in v Ljubljani, tovarne pletenin in nekateri izdelovaci čevljev, torbic in rokavic. Modni kreatorji prikazanih modelov so dokazali, da imajo smisel za preprosto eleganco. Pripravili so veliko enostavnih, a izredno lepih oblek, kostumov, plaščev, kompletov, elegantnega perila (menda za zdramljene moške gledavcev iz dremanice), pa tudi precej moških v otroških oblačil. Samo ne vem, zakaj so spet pozabili, da malokdaj hodimo na spreponde in v gledališče, na sprejem ali na smučanje v luksuzne zimske športne centre. Pač pa vsak dan delamo. Največkrat od jutra do večera. Prikupna oblačila za brike tajnice še niso delovne obleke. Sicer je že res, da smo si za delo v službi in doma že popolnoma prisvojile krilo in pulover, vendar nam kakšen parametru nasvet za delovno obliko ne bi bil odveč.

Če torej drži, da bomo vse, kar revija prikazuje, lahko kupovali (ali celo že sedaj lahko kupujemo) v naših trgovinah, nas morajo navdušiti volneni pleteni komplerti krila, jopice in puloverja, ki so vedno lepo poživljeni z vzorcem, aplikacijo ali obrobo v ustrezni barvi, naravnost čudoviti kompleti za zimski šport, lepi novi vzorci in kroji za poletne obleke, elegante in moderne slovenske obleke, moški plašči, suknjici in cele obleke in še mnogo drugega.

METKA SOSIĆ

Petdesetkrat zajemite globoko sapo

Se vam je že zgodilo, da ste kar na lepem opazile, da se vam je povečal trebušček in s postavo niste več zadovoljni. Ne jezite se, ampak poskusite s tole vajo, ki vam bo prav gotovo pomagala: postavite se pokonci in globoko zajemite sapo in potegnite trebuš kar se da noter. Stejte v tej drži do deset in spustite zopet trebuš v naravni položaj. Ce imate čas, naredite to tolkokrat, kolikor se vam ljubi — in uspeh je zagotovljen.

Zeleno solato, karfijolo in paradižnik narablo osolite in poljite z omako, ki jo naredite:

iz 3 žlic olja, ene žlice lomnjega roka, iz dveh žlic smetane, ene žlice paradižnikove mezge in sesečljane čebole, petersilja in paprike.

MANEKENKA PRIKAZUJE PLETEN KOMPLET TEMNO-MODREGA KRILA IN BELE JOPICE Z LEPO IZREZANIM ZEPOM IN TEMNO OBROBO

Kaj naj obleče žena s kratkimi nogami

Dolge noge so modni ideal. Želite imeti žepa, naj bodo ti čilo za vas. Karkoli si boste vse modne skice bi bile le majhni in posevno ležeči. novega kupili ali ukrojili, mislite na to, da skušate opne ne bi bil spodnji del telesa neje, da se krilom, ki so tično podaljšati prekratko potegnjeni. Kljub temu so spodaj ob robu plisirana, noge in nikar razvleči že odpoveste. Tudi tunike in tako daljšega zgornjega dela telesa.

Mali nasveti

CE NE MORETE zvečer zaspali, popijte pred spanjem skodelico melišinske ali baldrjanovega čaja. Ce se ne bojite, da bi se zredile, lahko popijete čašo piva in boste kar hitro zaspale.

NRAVLJE so zelo trdožive in jih težko zatrema. Ce okus se s tem dodatkom nič ne poškvari. Izsušeno gorčico zalijemmo z nekaj kapljicami olja, nekaj razredčenega klorogljikom, luknje pa zmažemo s kisom. Mraavljišče.

KOLAC iz kvašenega testa v vrtu uničimo tako, da ga je posebno rahel, če zmešamo kvas s posnetim mlekom.

Kaj pa prsti na nogah

Pokažite mi noge! Bi bili vedno prepričani, da imate noge čiste in nohte negovane! Res, skrbno si negujemo obraz, vrat, roke, na noge pa včasih kar preveč pozabimo. Gospodinja doma naredi gotovo več kilometrov, med tem ko pospravlja in kuha. Da bi posvetila več pozornosti nogam, pa kar ne najde časa.

Z nožno kopeljo ne bi samo povečali krunega obtoka, ampak bi vse nožne mišice poživili. Kdor ima zelo myzte noge, naj poskusí z menjačimi kopelmi (mrzlo-toplo) 5—10 minut. V topli vodi naj bodo noge 1 minuto, v mrzli nekaj sekund. Noge dobro premazite z oljem, če jih masirate, jih masirajte v smeri kolen. Ne hodite vedno samo v visokih petah in privoščite nogam od časa do časa malo počitka v komodnih nizkih čevljih. Pri kupovanju novih čevljev bodite previdni, naj vas ne tičijo. V počitnicah hodite vsaj nekaj minut dnevno bosi. Odstranite si kurja očesa in trdo kožo. Kožico si ne stržite, pač pa samo porinite nazaj.

Potenje nog je tudi nadloga mnogih. Koristno je, če dosti hodite bosi. Čevlji naj bodo zračni. Podplati naj bodo vedno usnjeni — nikdar gumijasti. In še nekaj koristnih telovadnih vaj za prste: dvigajte in spuščajte prste, poberte robček s prsti in ga zoper spustite.

Ah. Okoli mraavljišča skopljemo plitev jarč, ki ga pomocimo z ribjim razsolom. Lahko jih zatrema tudi tako, da na njihovo pot postavimo krežnik z navlaženim sladkorjem in raztopljenim kvasom. Mravlje duh privabi, ta hrana v njih zavre in kmalu poginejo.

SOL — Košček pivnika, ki ga položimo v solinico, prepreči, da sol ne postane vlažna in kepasta.

GORČICA se dolgo ohrani, če ji primesamo malo soli. — Okus se s tem dodatkom nič ne poškvari. Izsušeno gorčico zalijemmo z nekaj kapljicami olja, nekaj razredčenega klorogljikom, luknje pa zmažemo s kisom. Mraavljišče.

KOLAC iz kvašenega testa v vrtu uničimo tako, da ga je posebno rahel, če zmešamo kvas s posnetim mlekom.

HOLLYWOODSKI UBEŽNIKI

15 ameriških filmov posnamejo v tujini

Da Hollywood ni več svetovno filmsko središče brez tekmece, je danes popolnoma jasno. To lahko ugotovimo, ne da bi se spuščali v vprašanje umetniške vrednosti ameriških in drugih velikih filmskih industrij. Za filmsko industrijo kot proizvodno panogo je važnejši njen letni produkt in njen letni dohodek — prav tu pa Hollywood brez dvoma ni več prvi. Po letni proizvodnji sta ga prehiteli Italija in Japonska in tudi Indija, ki pa ni tako močan tekmc na svetovnem tržišču kot druga dva. Pa tudi v domači proizvodnji se Hollywood srečuje s številnimi problemi. Eden od njih je ubežništvo — snemanje ameriških filmov v tujini, ob katerem naj se tokrat pomudimo.

Film pokojni zlati časi začetkov Hollywooda, ko so vse zunanje prizore, ne glede na to, kje in kdaj se je zgodila, da je bil v 98 državah prepovedan odtok denarja — pridobljenega z javnim predvajanjem filmov. Jasno je, da je to močno prizadelo najmočnejsjo filmsko velesilo,

saj je na ta način v tujih državah zastalo 100 milijonov dolarjev dohodkov hollywoodskih producentov. Da bi omilili to situacijo in v čim večji meri izrabili v tujini »zamrznjena« sredstva, so si hollywoodski producenti izbrali več poti. Denar so vlagali celo v petrolejske vrelce, jeklarsko industrijo in ladjevanje. Vendar pa je bil najpomembnejši način snemanja filmov v drugih državah z lastnimi tam naloženimi sredstvi. Producenci so dosegli svoj namen, obenem pa so spoznali možnosti in tudi prednosti snemanja v tujini in so s to prakso nadaljevali tudi potem, ko so omenjene omejitve mednarodnega ekonomskega problema.

V tej drugi obliki se je pojavilo množično snemanje ameriških filmov izven Amerike prvič pred kakšnimi petnajstimi leti. Obdobje

povojne obnove je povsodrodnega denarnega prometa terjalo omejitve odtoka denarja iz države in tako se je

SINDIKATI PROTESTIRajo

Sveda je bil v normaliziranih pogojih le majhen del ameriških filmov posnet v tujini. V zadnjem času pa je začelo to število ponovno naraščati in je doseglo že 15 odstotkov celotne hollywoodske proizvodnje. Ta visoki odstotek je skupaj z dejstvom, da je trenutno na ameriškem trgu že čez tisoč tujih filmov, močno vznenimiril vse osebje ameriških filmskih studijev — ker jasno grozi marsikomu z brezposeljnostjo. Številne sindikalne in strokovne organizacije ameriških filmskih delavcev so se postavile proti producentom, ki vedno več snemajo na drugih kontinentih, in se s številnimi protesti borijo za zaščito pravic svojih članov.

Da gre res za precej resen problem, kaže že to, da se z njim ukvarja celo Bela hiša: predsednik Kennedy je priporočil Kongresu, naj ukine davčne olajšave za ameriške državljanje, ki živijo v tujini.

KRIVE SO ZVEZDE

Povod temu so bili deloma tudi številni ameriški filmski zvezdniki, ki živijo v Evropi. Ti so glavni krivec za tako množično snemanje ameriških filmov v Evropi. Zdaj že dober ducat hollywoodskih zvezd prebiva v evropskih državah, ker na ta način prihranijo na davkih upoštevanja vredne vsote.

Kjer so zvezde, pa so sveda producenti, zakaj slavno igravsko ime v glavi filma je še vedno najbolje, če ne edino zanesljivo poročilo komercialnega uspeha filma. Zato so številni producenti prišli v Evropo, kamor pa jih deloma privabljajo tudi nekateri evropski imeni, ki so postala popularna v Združenih državah. Ce Mohamed noče h gori, mora pač gora k Mohamedu!

Kajpada so razen v tujini živečih zvezdnikov med povzročitelji »ubežništva« še nekateri ekonomski in tehnični faktorji. Tako je npr. važno dejstvo, da dohodek s tujih tržišč predstavlja 54 odstotkov vseh dohodkov Hollywooda. Zato morajo producenti upoštevati želje tujih publike, da bi videla svojo

V LOS ANGELESU SI JE VZELA ZIVLJENJE MARILYN MONROE. HOLLYWOOD JE ZAPISAL V SVOJO CRNO KNJIGO NOVO ZRTEV

deželo in svoje ljudi na filmskim platnu. Iz tega pa takoj sledi naslednji činitelj: nekaterih ambientov ni mogoče postaviti v studiju ali imitirati v ameriški pokrajini, treba je iti na teren čez ocean. Končno je precejšnje delovne sile v tujini, saj so (zelo koristne za filmsko dobro organizirani hollywoodski statisti menda najdražji na svetu).

IZHOD JE DRUGJE

Zelo dvomljivo je, če bodo sindikati in drugi, ki se borijo proti »ubežnim« produkcijam, uspeli občutne omejiti snemanje negativen. Ameriški filmski ameriški filmov v tujini delavec bodo kljub močnim kaže, da se je Hollywood prizadevanjem, da bi omejili trdno odločil ravnat po stavbo »ubežništvo«, verjetno moralni politični načelu: če najti drug izhod. Ena možnost protnika ne moreš potolči, nosten je ameriška televizija, ki se mu pridruži. Tako rešitev se še vedno močno krepi in ekonomskih problemov, ki h kateri je že odšla vrsta jih je prineslo s seboj opadanju filmskih delavcev, ki jim je prevlade Hollywooda v Hollywoodu ni več dajal kruha.

DUSAN OGRIZEK

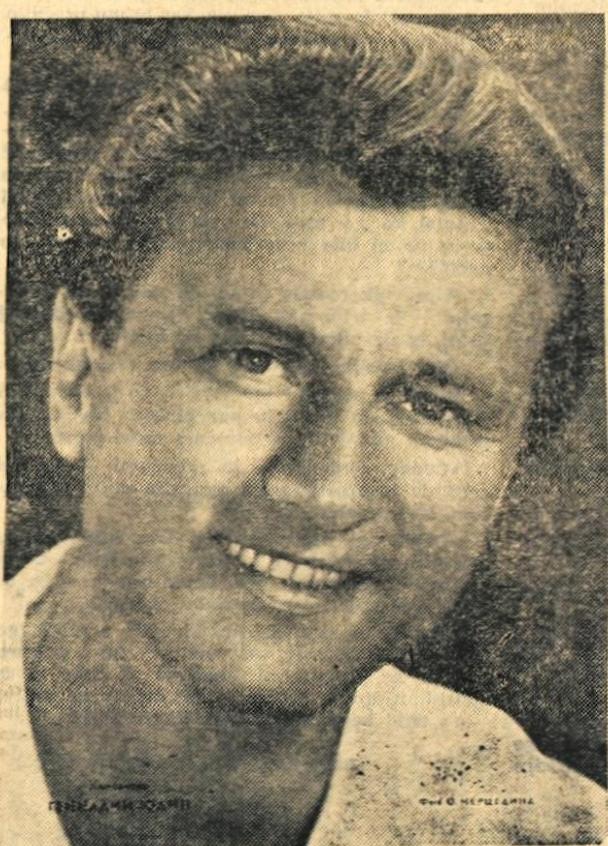
... nova na tujem

Znani sovjetski režiser Mihail Romm je v svojem novem filmu »Devet dni enega leta« spregovoril o življenju mladega znanstvenika — atomskega fizika. Glavno vlogo v filmu je zaigral popularni Aleksej Batalov, razen njega pa Inokentij Smoktunovskij in Tatjana Lavrova.

Stanley Kramer je v svojem novem filmu »Ta nori, nori, nori, nori svet« zaupal glavno vlogo spet Spencerju Tracyju; razen njega pa bodo igrali med drugim še Ethel Merman, Jimmy Durante in Mickey Rooney.

Novi film Yula Brynnerja je »Beg iz Ashiye«, kjer ima za partnerja Georgea Chakirisa in Richarda Widmarka.

Rene Clement prvič po filmu »Gervaise« spet snema v Franciji. Gre za delo »Jutri je še en dan«, drama iz odporniškega gibanja. Simone Signoret igra ženo parškega industrialca, ki pomaga ameriškim padavcem pobegniti v Španijo, njen partner pa je Stuart Whitman.

MLADI SOVJETSKI IGRALEC GENADIJ JUDIN

Lawrence Blotchman:

UBOJ V MOTELU

Roka se mu je tako strašno tresla, da je komaj vtaknil ključ v ključavnico svojih vhodnih vrat. Nato je pazljivo očistil sneg s čevljev in vstopil v stanovanje. Ura je pravkar odbla tri, ko je stal pred vrati spalnice, iz katere je prodiral pramen svetlobe. Samo po sebi to še ni nič pomenilo. Često je našel ženo, kako spi z odprto knjigo na pregrinjalci. Toda tokrat Bety ni spaš.

»Zdravo, draga, si še budna?« — je veselo vprašal.

Mlada žena mu je namenila raziskujoč pogled, še preden mu je odgovorila. Počasi je zaprla knjigo in se prijateljsko nasmehuila: »Bala sem se, da ti bom potrebna pri slačenju, a je videti, da si dokaj trezen. Kako je bilo na večerji?«

»Kot vedno.« — Slekel je plašč in upal, da Bety ne bo opazila, da se mu roke spet tresejo. Odvezal je kravato: »Ti veš, da sovražim divjačino.«

»Ubogi moj mučenik! Škoda je, da imaš samo ena jetra in še ta žrtvuješ domovini na teh veteranskih večerjicah.« — Nenadoma se je privzdignila in preplašeno vprašala: »Fred, kje pa imaš kravatno sponko?«

»Kaj?«

»Zlata sponka z vgraviranim tvojim podpisom, ki sem ti jo podarila za rojstni dan.«

Fred se je nekaj časa zmedeno obračal po sobi in brez potrebe gledal v jopicu, ki jo vrgel preko stola. Potem se je zrušil na rob postelje in se prijal za glavo: »Gospod!« — je zajecjal.

»Fred, kaj ti je? Ali ti je slab?«

Bil je bled kot cunja in njegov lepi obraz je bil strašno utrujen: »Bety, v grdi kaši sem. Zlagal sem se. Na nobeni večerji nisem bil.«

»Oh! — Bety je bila naenkrat podobna majhni deklici: »Kdo je ta žena?«

»Anne.«

»Da ni morda Ann Engersol?« — to vprašanje je bilo bolj podobno kriku.

Ves nesrečen je molče prikimal.

»Oh, Fred, kaj še vedno?«

»Poslušaj, Bety, častna beseda, da sem popolnoma nedolžen. Več kot eno leto — odkar sva poročena — je sploh nisem videl. Včeraj me je nepričakovano poklicala in me prosila, da se sestaneva, ker je v veliki stiski. Pomisli sem, da ji je potreben dober in diskreten zdravnik. Ko sem prišel v kavarnico, kjer me je čakala, je bila že nekoliko vinjena. Popila sva še dva, tri visklje in ko sva s tem zaključila in hotela oditi, sem doumel, da ni pametno, da sedeza za krmilo — posebno zaradi tega, ker je še vedno snežilo — pa sem jo odpeljal s svojim avtom do motela, v katerem stanuje. Vztrajala je da še kaj pojave.«

»In potem si jo odnesel v posteljo kot majhno deklico?« — ga je prekinila žena.

»Kaj še! Se vedno mi ni bilo jasno, zakaj me je želela videti. Ko sem te že nalagal za to večerjo, sem ji hotel nekoliko pomagati. Toda ona je bila tedaj že zelo pijana. Govorila je neumnost, in od časa do časa postajala histerična. Nagonovil sem jo, da se vleže in ona je hitro zaspala. Zunaj je nehalo snežiti in odločil sem se, da jo pustim kakšno urico, da se spočije in strezni. V sobi je gorela plinska peč in bilo je toplo in zatočilo. Slekel sem jopico in zrahjal kravato. Prižgal sem televizijski aparat in ker je bil program "grozno neumen, sem kmalu za-

dremal. Prebudil sem se s težkim glavobolom. Bilo je nekaj čez drugo uro. Ann je padla s postelje in krvavela iz nosa. Ni se prebudila, ko sem jo položil v posteljo. V obraz je bila vsa rožnata. Spomnil sem se znakov zastrupitve s plinom. Peč je še vedno gorela. Odpril sem vsa okna in vrata. Vendar je dihalo in to mi je dajalo upanje, da je le vse v redu. Hitro sem se oblekel in odšel domov. Nisem se hotel javiti upravitku hotela, razumljivo ti je, zakaj. Poškili je skozi svoja vrata, ko sva vstopala, pa nisem hotel, da me še enkrat vidi. Kakor hitro sem prišel do prvega uličnega telefona, sem sporočil policiji, da naj takoj pošije ambulantni avto z aparatom za kisik. Torej to je vse. Ali mi verjamem, Bety?«

Pogledala ga je na pol sočutno na pol raziskujoče: »Verjamem ti, neumnež. Mislim, da te imam prav zaradi tega rada, ker si tak porednež. Samo — ali ti bodo tudi drugi verjeti ... posebno, če umre?« — Vstala je in se ognila z domaćim ogrinjalom: »Fred, bolje se oblec in se takoj vrni tja po svojo zlato sponko.«

Prijeli so ga takoj in stvar je bila še bolj sumljiva, ker so opazili, kako se potika okoli sobe ponesrečenega dekleta. Cutil je svoj lastni ledeni dih, kako mu prihaja skozi nosnice. Dobro je poznal ta občutek še iz vojne. Bil je na smrt prestrašen. Pripeljali so ga do nekega subljatega, črnkastega človeka z velikimi klapivimi ušesi. Človek je imel žalostne oči, ki so ga pazljivo motrile iz temne sence gubočko potisnjenega suknjenega klobuka. Kot da bi iz njega nekaj govorilo: »Pazi se, policija!«

Soba je bila polna policijskih agentov. Iz te mračne množice se je upadljivo izdvajal upravitnik motela, plečat, rdečelas fant s prijetnim obrazom, oblečen v moder, razkošen sobni plašč. Dajal je osebne podatke. Fred je z bojaznijo premišljeval, če ga bo upravitnik prepoznał. Negočovost je trajala zelo kratko. Poročnik je, ne da bi odvrnil svoj pozorni pogled s Freda, vprašal upravitnika: »Shaffer, ali ste že kdaj videli tega gospoda?«

»Sem, poročnik. Sinoči je pripeljal gospodično iz mesta. Bilo je nekaj po deseti uri. Malo pozneje sem iz sobe zaslil velik hrup, kot da sta se prepirala. Potem sta utihnila in domneval sem, da sta legla. Nekaj po drugi uri sem zaslišal avtomobilski motor. Pogledal sem in videl tega človeka, da odhaja. Ker sem obenem opazil, da so vsa okna in vrata pri gospodični Engersol odprtia, a luč prižgana, sem se odločil, da preverim, če je vse v redu. Ostalo veste. Našel sem dekle v grozjem stanju. Bila je v nezavesti, vso potolčena in krvavela je.«

»Ali ste jo teplili?« — je vprašal poročnik Freda.

»Bog varuj! Tudi dotaknil se je nisem.«

»Domnevam, da niste opazili niti tega, da je v nezavesti?«

»To vsekakor sem. Misliš sem, da je to zaradi plinske peči. Zato sem tudi odpril okna.«

»Da, da. Nato ste se odplazili in nato spet prikradli. Ko smo že pri tem, zakaj ste se vrnili? Da ugotovite, če vas bodo prepoznali?«

»Se nekaj je, poročnik!« — je prekinil razgovor Shaffer. »Pozabil sem omeniti ono drugo žensko, ki je bila tudi pri gospodični Engersol.«

»Tam ni bilo nobene ženske.« Je nasprotoval Fred.

»Poslušajte, poročnik, — je nadaljeval upravitnik, ne da bi se zmenil za Freda — sta žena se je pripeljala kmalu za njima, kot da ju je spremiljala. Parkirala je svoj volkswagen in obsedela nekaj časa, ne da bi prišla iz avta. Potem se je priplazila k oknu sobe gospodični Engersol in pogledala noter. Tako je ostala celih pet minut. Potem je tiho vstopila v sobo in skoraj takoj nato spet prišla iz nje. Lahko še pripomnim, da je nisem uspel videti iz bližine, vendar sem opazil, da je bila temna, visoka in da je imela kratek krznen plašč in rdečo baretko.«

»Vi ste popolnoma neumni! — je zaklical Fred, vendar mu je glas zvenel popolnoma nepričljivo. Strašno! Opis je do podrobnosti ustrezal Bety. Celo volkswagen. Vedel je, da je še nekaj žena s temi nemškimi avtomobili, toda ... Kaj je bila toliko ljubosumna, da ga je spremiljala? In mogoče je res vstopila, medtem ko sta Ann in on spala!«

»Povejte mi, poročnik, — Je tiho vprašal — če bo gospodična Engersol, mislim ... če bo preživelala?«

»Ne vem. Sli boste sedaj z menoj v mesto, v mojo pisarno.«

Max Ritter se je preko pete skodelice kave prijazno smehtjal gospe Best. Bil je zelo vešč v tem, pravi mojster v ustvarjanju »domače atmosfere«, zmožen, da razbijne nezaupanje in izzove ljudi, da bi se mu izpovedovali. Pripadal je najmlajši gardi šolanj pollicajev, a je nekoliko izstopal s prirojenim ponemanjkanjem domišljavosti, čemur je tudi sledila sposobnost, da vpija vase vse, kar bi mu utegnilo koristiti — pa čeprav bi to prihajalo iz sijhlalnih starčkov.«

Toda Bety Best je bila zelo trdogлавa. Tudi za dlačico še ni spremenila svoje prvotne izjave. Ne in ne! Ni hodila iz hiše. Drži, res ima volkswagen, toda ali je ona edina žena v mestu, ki ima ta avto. Absolutno vse verjame svojemu možu. Pravzaprav pa, ali bi ga poslila nazaj v motel, ko ji je sam rekel, da je pikkal policijo — če ne bi bila prepričana, da je stodostotno nedolžen?

»Upravitnik motela pravi, da nas je on poklical, — je pripomnil Ritter. »Imate morda kaj proti, če nekolkokrat pogledam po hiši?«

»Kar izvolite, poročnik. Niram česa skrivati.«

Ritter je pogledal in — našel. To je bil vlažen Betyn krznen plašč in par mokrih čevljev. Na njihovih podplatljih je poročnik našel pepel.

»Čudno, čudno, — je zamrmljal — »opazil sem, da je prostor pred motelom posut s pepelom. Kaj porečete na to?«

»Lahko vam naštejem vsaj deset krajev, ki so posuti s pepelom — je odgovorila Bety. »Če se ne motim, po snegu drsi. Rekla sem vam že, da sem pred večerjo nakupovala po mestu.«

»Primorani sem, da jih odnesem s seboj, gospa Best. Na žalost, vaš mož bo ostal v priporu, dokler se gospodična Engersol ne zave in ne potrdi njegovo zgodbo — ali dokler ne umre, — s temi besedami je Max Ritter odšel.

(nadaljevanje in konec prihodnjic)

Okameneli grajski lovci

V davnih dneh je v Starem gradu pod Lubnikom živila graščakinja, ki je bila zlobna ko gadica. Vsi tlačani,

»Rešite me! Rešite me!« je zajokal starček. »Merjasec me bo pokončal. Napnite loke in merjasca s puščicami ugonobite!«

Med smehom je graščakinja zavpila: »Haha, kar pogini, tlačan! Nisi vreden, da živiš, ker uporno golčiš!«

In privočljivo je opazovala, kako je merjasec klal uboga tlačana. Vsi grajski lovci pa so križem rok stali ob graščakinji in se smeiali.

Takrat pa jih je umirajoč starec preklicel:

»Kamnita so vaša srca. Se telesa naj vam okameni!«

Komaj je izrekel kletev, je zlobna graščakinja okamenela, z njo vred pa se je v kamnem spremenila vsa njena služinčad. A grad, ki je postal prazen, se je sesul v razvaline.

Se dandanašnji so ob poti, ki vodi k razvalinam Starega grada, okameneli grajski lovci, med njimi tudi grajska gospa, ki je bila trdega srca in zlobna ko gadica.

Kdor ne verjame, naj gre pogledat! LOJZE ZUPANC

mlada rast

so se je bali bolj ko kače. Kadarkoli se prišli na grajsko tlačo, jih je zlobna graščakinja z bičem prigancala na delo. Naj je bil tlačan mladec ali starec, za vsakega je imela odmerjen udarec. — Ce pa so pred njenim bičem bežali, se jim je snejala in jih zasmehovala:

»Kdor nima v glavi, mora imeti v pekah!«

Nekoč so tlačani v grajski hosti sekali, da bi oskrbeli grad z drvmi. Med njimi je bil starček, ki je sekal in sekal, a ker hrasta ni mogel podreti, se je odpočival. Ko pa je graščakinja videla, da tlačan počiva, ga je z bičem opazila po hrbitišču in se zadrala:

»Leni ptici je tudi perje odveč! Čič ne da nič!«

Pretepeni starec je vstal in zagodrnjal:

»Posojilo se vračila veseli!«

Takrat pa je zlobna graščakinja udarila siromaka z bičem po obrazu, da mu je izbila eko.

Naslednji dan je starograjska gospa priredila lov na merjasee. S seboj je vzela vse grajske pse in vso grajsko služinčad, valpitu pa je ukazala, naj starčka, ki je godrnjal, uvrsti med pse gojnake.

Rečeno — storjeno. Grajski lovci so izpustili pse in nagnali v hajko tudi stareca. Ta je taval po gozdu, streljaj za njim pa mu je sledila graščakinja z grajskimi lovci.

Iznenada pa je iz goščave planil divji merjasec in podrl neboroženega stareca na zemljo ter ga obdeloval s čekani.

Ukradite ribje olje

Malj Branko je ostal sam doma. Prišel je neki človek, ki je iskal njegovega očeta. Branko, ki mu je presedalo ribje olje, je dejal: »Dedek, če si prišel, da bi kaj ukradel, ukradi najprej ribje olje.«

● NAJVEČJI IZUMI
V zgodovini človeštva poznamo tri največje izume: ogenj, parni stroj in atomsko energijo.

Ze 260 let pred našim štetjem je iznašel Arhimed sestavljeni škripec. Okoli leta 1200 so izumili kompas, ki je pomogel, da so bila odkrita številna nova področja. Začetek 14. stoletja je letnica smodnika. Leta 1590 so iznašli prvi drobnogled. Leta 1642 je iznašel izumitelj Torricelli barometer. 1825 je zgradil Stephenson prvo lokomotivo. 1860. leta

MLADI VEDEŽ

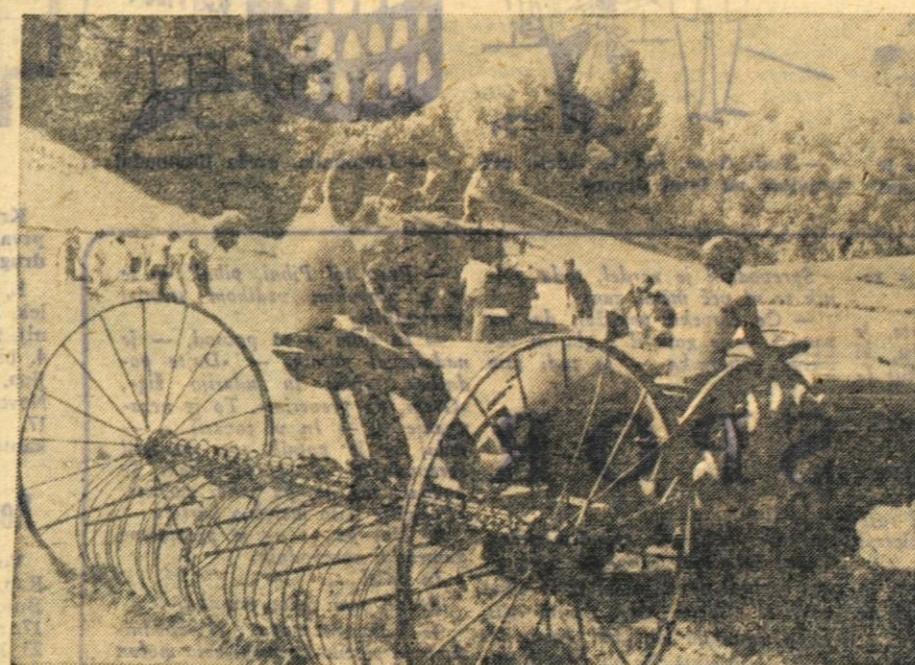
je iznašel Philipp Reis prvi telefon. In končno sta odkrila leta 1898 Pierre in Marie Curie radij.

● JEŽ

Jež je zelo koristna žival. Hrani se z mrčesom in mišmi. Tudi strup kač mu ne škoduje, zato jih uničuje na vsakem koraku. Iglasta ježeva koža ga ščiti pred sovražniki. Jež pride že na svet z iglami, ki pa sčasoma postanejo vedno bolj trde. Hladne zimte jež prespi.

● KAMELE

Kamele so tovorna gria skozi puščave in neprehodne gorske prehode. Odlično premagujejo vročino in so prav tako neobčutljive za mráz.

SKUPINA MLADIH GASIVCEV, KI ZACENJAJO SVOJO ZAPRSEGO Z »NA POMOC!«

ŠAKAL IN NOSOROG

Nekoč je šakal zelo prevaril nosoroga in ga osmešil do kosti. Nosorog se je razjevil. Zaklel se je sam pri sebi, da se mu bo maščeval. Šakal je za to vedel in se ga začel izogibati. Zgodilo pa se je tako, da sta se nekoč srečala v ozki soški. Šakal se je naslonil na steno in zacel vptiti na pomoč.

— Na pomoč!
— Kaj ti je? Zakaj vpiješ?
— ga vpraša nosorog.

— Kaj ne vidis, da se bo porušila stena in nas zasula?
— mu je odgovoril šakal, ki se je venomer bolj stiskal k steni. Poglej ti si močnejši,

podpri steno, sam pa bom stekel po pomoč.

Nosorog je podpri steno, šakal pa je odbežal zadovoljen zaradi zvitosti, ki mu je uspela. Zopet je bil nosorog osmešen.

(Afriška basen)

Važno je kaj govoriš

VAŽNO JE KAJ GOVORIS
Mladi Ci — cin je vprašal starega učitelja:

Narava je dala človeku moč govora. Je to dobro ali ne?

Učitelj mu je odgovoril:

Ce človek govori brez mere od tega ne bo imel nobenih koristi. Zaba kvaka po vedenju, toliko kvaka, da se ji posuši grlo, a kljub temu je nihče ne upošteva. Petelinu je dosti, da 3-krat zakikirika in vsak ve, da je svitjanje blizu. Ko človek govori je važno, kaj govori.

(Kitajska zgodba)

Letovanje na otoku Stenjaku

186 pionirjev kranjskega okraja letuje na otoku Stenjaku pri Puli. Počutimo se zelo dobro in smo hvaležni vsem, ki so nam omogočili prijetno bivanje ob morju.

Naš otok je majhen, a zelo lep. Spada k Brionskemu otočju. Na otoku so samo tri stavbe, v katerih bivamo mi pionirji in naše vodstvo. Drugih prebivavcev otok nima. Zato nas nihče ne moti in lahko mirno uživamo more in sonce ter si tako kreplimo telo, da se bomo zdravi in veseli vrnili v svoje domače kraje.

AMERICANI V POCITNICAH VELIKO LETUJEJO. POSEBNOST AMERIŠKEGA NACINA LETOVANJA JE V TEM, DA STARSI LAHKO IZBIRAO KAM BODO POSLALI OTROKE IN KAJ BODO NJIHOVI OTROCI MED LETOVANJEM DELALI. STEVILNA LETOVANJA SO TAKO ZAMIŠLJENA, DA SE LETOVISCARJI IZPOPOLNUJEJO V UMETNOSTI, GLASBI, JEZIKIH IN DELU. NA SLIKI SKUPINA LETOVISCARJEV KOSI SENO. KO JE SENO SUHO, GA TUDI POSPRAVLJAJO

Pregovori

V priročniku za lepo vedenje piše, da je nekulturno naslanjati se na mizo v kavarni. Nikjer ne piše, če to velja tudi za tiste, ki so jim komolci edina opora.

Lepo je molčati, toda ni lepo poslušati tuji molč.

Ko nekdo pripoveduje, kar ga ne zanima, utruja sebe in druge. Ko pripoveduje tisto, kar ga zanima, utruja samo druge.

Cas teče tudi takrat, ko vam ura stoji.

Vse ima začetek in konec. Samo začetek nima konca.

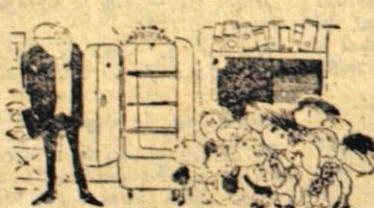
Clovek včasih zgubi ure in ure, da razmišlja in se čudi ljudem, ki zrublejo ure in ure, da razmišljajo o drugih.

SPOR PRED KINOM

— Ne bom šla več s teboj v kino, ker ves čas gledaš samo film.

V DOBI IZLETOV

— To je ta blagajna, iz katere je blagajnik Žika ukradel tri milijone.

— Prosim vaše karte... je zateval sprevodnik.

Ko je pregledal naše karte, je sprevodnik nagovoril potnika, ki je sedel ob oknu in se delal, kot da ni slišal teh besed:

— Vi imate verjetno mesečno kartu? Prosim vas...

— Ne dam, — je mehko spregovoril potnik.

— Kako? — se je začudil sprevodnik. — Potniki morajo pokazati svoje potne dokumente...

— Torej, vi mi ne verjamete, tovariš sprevodnik? — je potnik nekoliko povzdignil svoj glas.

— Zakaj vam ne bi verjel? Saj vas niti ne poznam...

Potnik se je obrnil proti nam:

— Državljanji, prosim vas, ali ste slišali! On me niti ne pozna, pa mi uzeno ne verjame.

NA DOPUSTU

— Moja žena ne želi zgubiti niti sekunde na letnem dopustu.

NA MORJU

— Očka, tvoja malica mi je padla v pesek

PRIPRAVA

— Tudi ti se, kot je videti, pripravljaš na letni dopust.

SPOR

Sprevodnik je zardel, toda potnik se ni več menil zanj.

— Če človeku pokažeš, da mu zaupaš — je govoril z glasom velikega govornika — se tudi sam

radi nezaupanja... — In vi tovarisi... —

sedaj se je potnik spet posvetil sprevodniku, — ste prav taki. Se poznate me ne, pa takoj začnete:

— Pokažite vašo mesečno kartu!

— No, pa... — je preplašeno zamrimal sprevodnik.

In odšel...

Potem sem rekla potniku:

— Vaša razprava s sprevodni-

kom je pustila na meni zelo močan vtip. Toda, moram vam priznati,

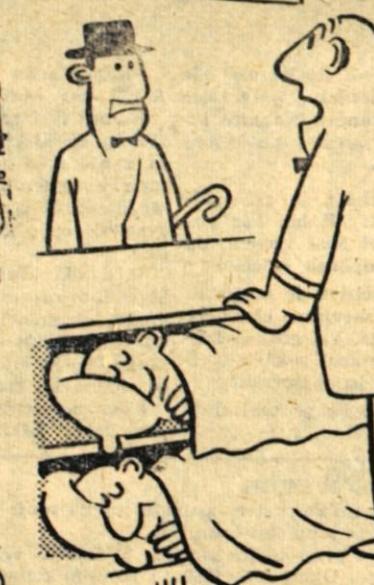
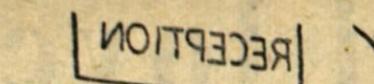
jaz se ne bi toliko trudila. Poka-

zala bi mu karto.

— Ha, — je rekel potnik. — Če

bi jo imel!

V TURISTICNIH MESECIH

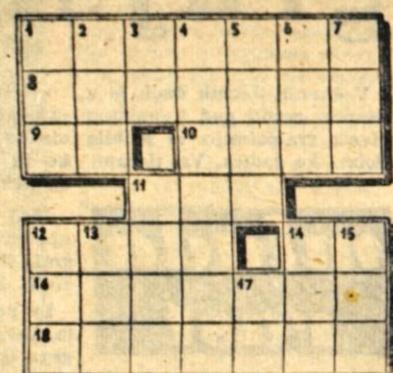
— Oprostite, hotel je popolnoma zaseden

PO PULI

— Limonada, sveža limonada!...

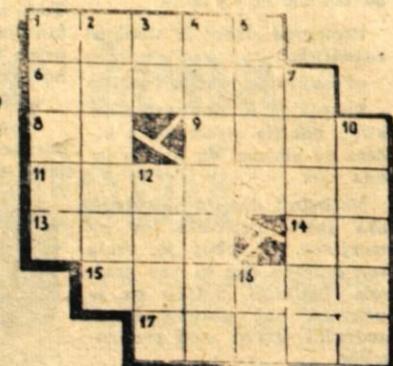
Križanka št. 49

Vodoravno: 1. prodajalna važnega živila, 8. izdelek, proizvod, 9. kazalni zaimek, 10. klice, 11. iglasto drevo, 12. odpadni delec, 14. konec polotoka, ostanek spojine v kemiji, 18. očnica.

Navpično: 1. zmaga pri šahu, 2. razdobje, 3. avtomobilска oznaka Splita, 4. strup v cigaretah, 5. bajeslovni grški letavec, 6. ves, 7. veznik, 11. zelo slabo življenje, veliko pomanjkanje, 12. poljedelsko orodje, 13. slovenski zgodovinar, 14. vodna žival, 15. pod, 17. oziralni zaimek.

Križanka št. 50

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za navpično:

1. izolacija, 6. mesni izdelek, 8. kemijski simbol za aluminium, 9. domače žensko ime, 11. bikoborec, 13. kemijska spajina, 14., 16. avtomobilска oznaka Nove Gradiške, 15., 7. objava, oglas, 17. glavno mesto švicarskega kantona Aagrau.

Rešitev križanke št. 47

Vodoravno: 1. stroka, 9. mik, 10. Rab, 11. E(dvard) K(ardelj), 12. Buje, 13. kanal, 14. skala, 16. tema, 17. or, 19. ime, 20. era, 21. linolej, 23. kabala.

Rešitev križanke št. 48

Vodoravno: 1. jablana, 7. april, 8. brat, 9. ZE, 10. literat, 12. al, 13. Reni, 14. zanos, 15. ametist.

Johana Vilinska